

<https://doi.org/10.31891/2307-5740-2023-314-1-18>

УДК 657.1

Олена ЄРЕМЯН

Херсонський національний технічний університет

<https://orcid.org/0000-0002-8170-7598>

e-mail: number_one_2000@ukr.net

Тетяна ЄРМОЛЕНКО

Херсонський національний технічний університет

<https://orcid.org/0000-0002-0490-7043>

e-mail: ermolenko.tanyshka@gmail.com

ФІНАНСОВІ АКТИВИ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ОБ'ЄКТ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

У статті систематизовано чинні підходи до класифікації фінансових активів як основи інформаційного забезпечення різних рівнів управління підприємством, уточнено економічну сутність фінансових активів для потреб бухгалтерського обліку. На основі вивчення законодавчо-нормативної бази, яка регламентує методологію бухгалтерського обліку фінансових активів у вітчизняній і міжнародній практиці, встановлено взаємозв'язок фінансових активів з об'єктами бухгалтерського обліку, надано рекомендації щодо групування і відображення фінансових активів у бухгалтерському обліку і фінансовій звітності.

Ключові слова: фінансові активи, економічна сутність, складові, об'єкт, бухгалтерський облік, фінансова звітність.

Olena YEREMIAN, Tatiana YERMOLENKO

Kherson National Technical University

FINANCIAL ASSETS OF THE ENTERPRISE AS AN OBJECT OF ACCOUNTING

In order to reveal the economic essence of financial assets, the article systematizes current approaches to their classification as the basis of information support at various levels of enterprise management. It was concluded that there are many different definitions of the concept of "financial assets", they can be used, especially in the scientific environment, as: "financial instruments", "monetary assets", "financial resources", this ambiguity leads to problems in understanding the essence of this term and causes problems in the accounting of these objects. Therefore, the article specifies the economic essence of financial assets for the needs of accounting. Based on the study of the legislative and regulatory framework, which regulates the accounting methodology of financial assets in domestic and international practice, their components for the needs of accounting are determined.

In order to determine the relationship between financial assets and accounting objects, the article highlights certain features characterizing financial assets. Taking into account the above characteristics, the financial assets of enterprises can be defined as funds involved in the financial and economic turnover of the enterprise from various sources for the purpose of obtaining economic benefits and intended to ensure current and investment activities. That is, for accounting purposes, financial assets are a group of economic assets of an enterprise in the form of cash and other financial instruments: financial investments, receivables, cash of the enterprise and their equivalents.

Summarizing the conducted research, the relationship between financial assets and accounting objects based on the Chart of Accounts is given. It is noted that financial assets are clearly indicated in the Chart of Accounts, both in the part of non-current assets (class 1) and in the composition of funds, settlements and other assets (class 3). That is, they are directly reflected in the accounting accounts, and therefore in the balance sheet of the enterprise.

The practical use of the given composition of financial assets, based on the essence of this concept, corresponds to the current regulatory framework, takes into account their features and will contribute to the arrangement of financial assets in the accounting accounts and reflected in the balance sheet.

Keywords: financial assets, economic entity, components, object, accounting, financial reporting.

Постановка проблеми у загальному вигляді

та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями

В сучасних умовах господарювання для багатьох підприємств основну частину ресурсів становлять фінансові активи, що дають можливість підприємству використовувати їх для отримання економічних вигод у майбутньому. Фінансові активи завжди відносяться до найліквідніших активів, але водночас з обмеженим ресурсом, і саме у правильному та раціональному їх використанні полягає ефективність функціонування підприємства, платоспроможність і майбутній розвиток. Тому, саме правильна та своєчасна організація обліку фінансових активів є одним з важливих питань під час контролю операцій із ними.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Проблемам визначення економічної сутності, класифікації та визнання фінансових активів присвячена праця О. Виговського, А. Загородній, Н. Лоханова, І. Бурденко, І. Макаренко. Теоретичні та методологічні засади обліку і оподаткування фінансових активів висвітлювались у працях таких вітчизняних науковців, як Н. Васюк, О. Вітренко, О. Гончаренко, Г. Єна, О. Задніпровський, О. Коблянська, Д. Костенко, М. Корінко, І. Макаренко, К. Назарова та ін.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується стаття

Звісно наукові дослідження цих вчених вміщує у собі досить великий діапазон різноманітних питань, пов'язаних з проблемними аспектами обліку, аудиту та оподаткування фінансових активів. Втім, все одно залишається багато відкритих питань стосовно уточнення особливостей формування фінансових активів, їх класифікації, визнання та оцінки, які зумовлюють потреби у подальших дослідженнях, що доводить актуальність обраної теми дослідження.

Формулювання цілей статті

Метою статті є дослідити і узагальнити економічну сутність фінансових активів для потреб бухгалтерського обліку, надати рекомендації щодо групування і відображення фінансових активів у бухгалтерському обліку і фінансовій звітності.

Виклад основного матеріалу

Одним з основних видів активу, що використовується підприємством, є фінансовий актив. Використання фінансових активів дає можливість розподіляти кошти для фінансування нових напрямів і видів діяльності, окремих проєктів, спонукаючи до пошуку найбільш прийнятних шляхів для їх ефективного використання з урахуванням наявного рівня розвитку економіки в країні.

Для розкриття економічної сутності фінансових активів необхідно систематизувати чинні підходи до їх класифікації як основи інформаційного забезпечення різних рівнів управління підприємством.

Поняття «фінансові активи» у вітчизняній економічній літературі не набуло широкого поширення, переважно воно використовується фахівцями у сфері фінансів, що підтверджує відсутність розвиненої практики використання цього виду активів у діяльності вітчизняних підприємств.

Деякі вчені-економісти у своїх підходах до визначення сутності фінансових активів використовують термін «документ, що підтверджує право власника на частину власності або прибутку фірми». У цьому випадку поняття фінансовий актив співставляється з іншим терміном – фінансовий інструмент [1, с. 185-186].

Володар Нобелівської премії У. Шарп порівнює поняття «фінансовий актив» та «цінний папір». Вчений надає йому наступний зміст: «офіційне підтвердження права на отримання майбутніх прибутків при дотриманні домовленостей» [2]. Автор відомої праці про оцінювання активів Дж. Кочрен, також ототожнює термін «цінний папір» та «фінансовий актив» [3]. Дж. Вахович та К. Дж. Ван Хорн дотримуються думки, що фінансовий актив виникає лише тоді, коли вільні кошти вкладаються інвестором в акції або надаються у кредит.

Вчений-економіст Ф. Фабозці вважав: «Фінансові активи (фінансові інструменти чи цінні папери) є прикладом нематеріальних активів, тобто законних прав на деякий майбутній дохід. Вартість таких активів не залежить від форми, в якій ці права зафіксовані» [4]. Проте таке визначення є досить дискусійним, тому що фінансові активи вказують на джерело формування фінансового капіталу, на відміну від фінансових інструментів які окреслюють сферу його використання.

В свою чергу економічна енциклопедія за редакцією С. В. Мочерного відносить до фінансових активів: готівку, депозити в банку, чеки, цінні папери, розрахункові документи в дорозі, грошові документи, фінансові вкладення, вклади в інші підприємства [5].

З позицій бухгалтерського обліку, фінансовий актив є елементом фінансового інструменту при класифікації за елементами балансу. Отже, існує багато різних визначень поняття «фінансові активи», вони можуть використовуватись, особливо в науковому середовищі як: «фінансові інструменти», «грошові активи», «фінансові ресурси», ця неоднозначність призводить до проблематичності у розумінні сутності цього терміну та спричиняє виникнення питань в обліку саме цих об'єктів.

Підходи до розуміння поняття «фінансові активи» різними авторами наведено в табл. 1.

Вивчення наукових праць зарубіжних та вітчизняних вчених дають змогу зробити висновок про неоднозначність підходу до визначення суті поняття «фінансові активи». Окремі дослідники розглядають фінансові активи в економічній площині, лише частково розкриваючи сутність цього поняття, інші – навпаки, висвітлюють його дуже широко. Така неоднозначність у визначенні призводить до того, що фінансові активи розглядаються науковцями по-різному: як ресурси, як права на ресурси, як ліва частина балансу, як майно [6, с. 185].

Ми вважаємо, що дані визначення є не повними, тому що в них не відображається вся багатосторонність поняття «фінансові активи». Виходячи з цього, можна дати узагальнююче визначення поняття «фінансових активів», як категорії, пов'язаної з рухом об'єктів, що мають вартість, є результатом минулих подій, здатні приносити у майбутньому економічні вигоди й знаходяться у власності й під контролем економічних суб'єктів, у їх наявній грошовій формі чи у формі грошових і фінансових інструментів [6, с. 187].

Розглядаючи бухгалтерський облік як специфічну сферу наукових економічних знань, що має власний категорійно-понятійний апарат і враховує особливості концептуальної структури бухгалтерського обліку, для обґрунтування сутності поняття «фінансові активи» не менш важливим є вивчення законодавчо-

нормативної бази, яка регламентує методологію бухгалтерського обліку фінансових активів у вітчизняній і міжнародній практиці.

Таблиця 1

Трактування поняття «фінансові активи» різними науковцями

Джерело	Визначення автора
Виговський О. [6, с. 56]	належать до категорії нематеріальні активи, які опосередковують правовідносини між кредитором та боржником та є правовими вимогами кредитора до боржника щодо здійснення певного виконання майбутньому
Гуменюк Д. [7]	є специфічними не речовими активами, які являють собою законні вимоги власників цих активів на отримання певного, як правило, грошового доходу в майбутньому
Загородній А.Г., Вознюк Г.Л. [8]	1) кошти, коштовні метали та коштовне каміння, цінні папери, боргові зобов'язання та права вимоги боргу, що не віднесені до цінних паперів 2) активи підприємства у формі наявних коштів та різного роду фінансових інструментів.
Карплінський Б.А. Герасименко О.В. [9]	кошти, цінні папери, боргові зобов'язання та право вимоги боргу, що не віднесені до цінних паперів
Мочерний С.В. та ін. [5]	сукупність фінансових ресурсів фізичних та юридичних осіб. До них належать: готівка, депозити в банку, чеки, цінні папери, розрахункові документи в дорозі, грошові документи, фінансові вкладення
Черкасова С.В. [10]	є носіями капіталу на фінансовому ринку, внаслідок випуску та обігу яких забезпечується акумулювання та перерозподіл грошових ресурсів в економіці
Шелудько В.М. [11]	є специфічними не речовими активами, які являють собою законні вимоги власників цих активів на отримання певного, як правило, грошового доходу в майбутньому
Чен Дж. (James Chen) [12]	це ліквідний актив, який отримує свою вартість за договірним правом або вимогою власності. Грошові кошти, акції, облігації, пайові фонди та банківські депозити - все це приклади фінансових активів. На відміну від землі, майна, товарів чи інших матеріальних цінностей, фінансові активи не обов'язково мають властиву фізичну цінність або навіть фізичну форму

Джерело: складено автором

Вітчизняне законодавство не має широкого різноманіття визначень поняття «фінансовий актив», а спеціальні нормативні акти, що регулюють методологію бухгалтерського обліку розкривають сутність зазначеного поняття через його склад (табл. 2). При цьому, спостерігається подібність визначень фінансового активу в П(С)БО 13 «Фінансові інструменти» та МСБО 32 «Фінансові інструменти: подання», хоча міжнародний стандарт містить детальніший виклад.

Таблиця 2

Нормативне визначення поняття «фінансовий актив»

Нормативний акт	Визначення
Закон України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» [13]	кошти, цінні папери, боргові зобов'язання та право вимоги боргу, що не віднесені до цінних паперів
Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями [14]	будь-який актив, погашення якого здійснюватиметься з використанням грошей або іншого фінансового інструменту
Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 13 «Фінансові інструменти» [15]	- грошові кошти та їх еквіваленти; - інструмент власного капіталу іншого підприємства; - контракт, що надає право отримати грошові кошти або інший фінансовий актив від іншого підприємства; - контракт, що надає право обмінятися фінансовими інструментами з іншим підприємством на потенційно вигідних умовах
Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 32 «Фінансові інструменти: подання» [16]	1) грошові кошти; 2) інструменти власного капіталу іншого суб'єкта господарювання; 3) контрактне право: - отримувати грошові кошти або інший фінансовий актив від іншого суб'єкта господарювання, або - обмінювати фінансові інструменти з іншим суб'єктом господарювання за умов, які є потенційно сприятливими; 4) контракт, розрахунки за яким здійснюватимуться або можуть здійснюватися власними інструментами капіталу суб'єкта господарювання та який є: - непохідним інструментом, за який суб'єкт господарювання зобов'язаний або може бути зобов'язаний отримати змінну кількість власних інструментів капіталу, або - похідним інструментом, розрахунки за яким здійснюватимуться або можуть здійснюватися іншим чином, ніж обміном фіксованої суми грошових коштів або іншого фінансового активу на фіксовану кількість власних інструментів капіталу
Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» [17]	• фінансовий актив, призначений для перепродажу (торгові); • фінансові інвестиції, утримувані до їх погашення; • дебіторська заборгованість, не призначена для перепродажу; • фінансові активи, наявні для продажу.
ПСБОДС 134 «Фінансові інструменти» [18]	а) грошові кошти та їх еквіваленти; б) контракт, що надає право отримати грошові кошти або інший фінансовий актив; в) контракт, що надає право обмінятися фінансовими інструментами на потенційно вигідних умовах; г) інструмент власного капіталу суб'єкта господарювання

Джерело: складено автором

Отже, поширеними складовими фінансових активів, що дозволяють контрактним правом отримувати грошові кошти в майбутньому, є дебіторська заборгованість із покупцями та замовниками, векселі одержані, позики видані, фінансові інвестиції. Слід зазначити, що ПСБО 13 і МСБО 39 не застосовуються до товарних контрактів, розрахунок за якими не може бути здійснений грошовими коштами, а також наступні контракти, які:

- укладені з метою задоволення внутрішніх потреб підприємства у придбанні, продажу або споживанні;
- призначені для цього з самого початку;
- виконуються шляхом поставки запасів.

Таким чином, дослідження законодавчо-нормативної бази, яка регламентує порядок визнання, оцінки та методологію бухгалтерського обліку фінансових активів дозволило визначити їх складові для потреб бухгалтерського обліку (рис. 1).

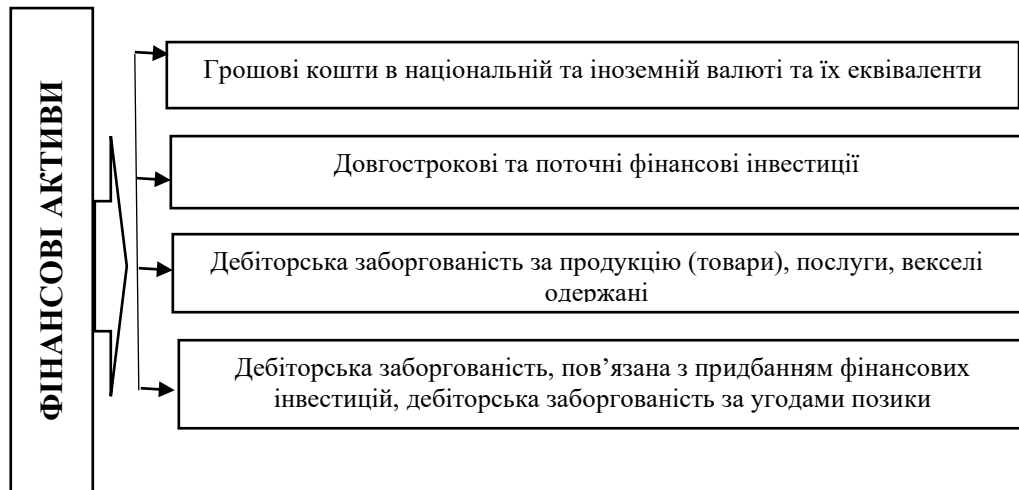

Рис. 1. Складові фінансових активів для потреб бухгалтерського обліку

Джерело: власна розробка автора

Необхідно пам'ятати, що аванси сплачені та витрати майбутніх періодів, майбутньою економічною вигодою від яких є отримання товарів або послуг, а не право на отримання грошових коштів чи іншого фінансового активу, не є фінансовим активом.

У п. 68 МСБО 39 „Фінансові інструменти: визнання та оцінка” надається класифікація фінансових активів залежно від мети кінцевого призначення, зокрема вони класифікуються на чотири категорії з відображенням у балансі [17]:

- фінансовий актив, призначений для перепродажу (торгові);
- фінансові інвестиції, утримувані до їх погашення;
- дебіторська заборгованість, не призначена для перепродажу;
- фінансові активи, наявні для продажу.

Активи, як ресурс є основою діяльності підприємства, як об'єкт бухгалтерського обліку – його невід'ємна складова. Найбільш поширеною класифікаційною ознакою поділу активів є їх поділ на оборотні і необоротні.

До об'єктів бухгалтерського обліку відносять: господарські засоби за їх складом та використанням, джерела утворення господарських засобів за їх видами і господарські процеси, що зумовлюють рух господарських засобів, коштів і джерел їх утворення.

З метою визначення взаємозв'язку фінансових активів з об'єктами бухгалтерського обліку доцільно виділити певні ознаки, що характеризують фінансові активи:

- мають джерело формування;
- мають мету формування;
- знаходяться в постійному русі, тобто поповнюються новими надходженнями та витрачаються за цільовим призначенням;
- мають напрямок і мету використання.

Враховуючи вищевказані ознаки, фінансові активи підприємств можна визначити як кошти, залучені у фінансово-господарський оборот підприємства з різних джерел з метою отримання економічних вигод та призначені для забезпечення поточної та інвестиційної діяльності [19]. Тобто, для цілей бухгалтерського обліку фінансові активи – це група господарських засобів підприємства у формі готівкових та інших фінансових інструментів: фінансові інвестиції, дебіторська заборгованість, грошові кошти підприємства та їх еквіваленти.

Фінансове інвестування є процесом забезпечення зростання капіталу інвестора за рахунок операцій з цінними паперами та корпоративними правами, відмінними від цінних паперів. Фінансові інвестиції – це господарські операції, що передбачають придбання корпоративних прав, цінних паперів, деривативів та/або інших фінансових інструментів.

Під довгостроковими фінансовими інвестиціями розуміються фінансові інвестиції на період понад один рік, а також усі інші інвестиції, котрі не можуть бути вільно реалізовані у будь-який момент.

Під поточними фінансовими інвестиціями розуміються фінансові інвестиції на термін, що не перевищує один рік, які можуть бути вільно реалізовані в будь-який момент (крім інвестицій, котрі є еквівалентами грошових коштів).

Трактування поняття «дебіторська заборгованість» у нормативних документах містить різні підходи до визначення її сутності. Зокрема, в одних нормативних документах дебіторська заборгованість визначається як сума заборгованостей дебіторів на певну дату, а в інших – як фінансовий актив підприємства (установи), що виникає внаслідок договірних відносин між двома юридичними особами, серед яких одна сторона є власником активу. Але у тлумаченні даного поняття спільним є те, що дебіторська заборгованість розглядається як сума боргів чи сума заборгованостей дебітора на певну дату.

Грошові кошти як найліквідніші активи підприємства включають наступні складові: готівка в касі; кошти на рахунках в банках (на поточному рахунку та частина коштів на інших рахунках, наприклад, рахунки відкриті для розрахунків за чеками); електронні гроші, які емітуються у відкрито циркулюючій системі; депозити до запитання та кошти в дорозі.

Відповідно до НП(С)БО 1 еквіваленти грошових коштів (грошей) – короткострокові високоліквідні фінансові інвестиції, які вільно конвертуються у певні суми грошей і характеризуються незначним ризиком зміни вартості [20].

Що ж стосується джерел їх утворення, то вони є лише шляхами формування фінансових активів.

Узагальнюючи проведені дослідження, наведемо взаємозв'язок фінансових активів з об'єктами бухгалтерського обліку, виходячи з Плану рахунків [21] (рис. 2).

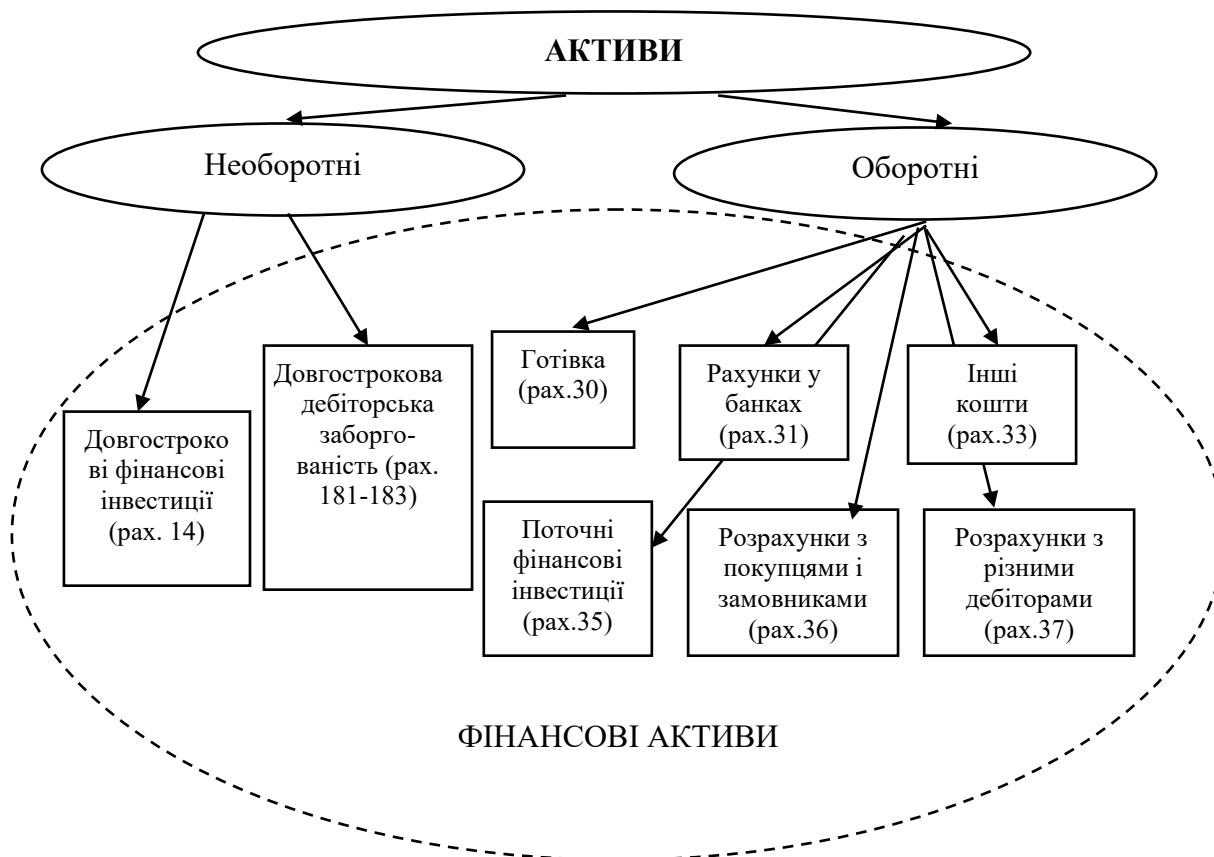

Рис. 2. Фінансові активи як об'єкти бухгалтерського обліку і звітності

Джерело: складено автором на підставі [20 і 21].

Виходячи з рис. 2, видно, що фінансові активи чітко зазначені в Плані рахунків, як в частині необоротних активів (клас 1), так і у складі коштів, розрахунків та інших активів (клас 3). Тобто вони безпосередньо знаходять своє відображення на рахунках бухгалтерського обліку, а значить і у балансі підприємства. Отже, під фінансовими активами для цілей бухгалтерського обліку необхідно розуміти, в

частині необоротних активів (довгострокові фінансові інвестиції, довгострокова дебіторська заборгованість та інші активи) та в частині коштів, розрахунків та інших активів, які входять до складу оборотних активів (готівка, рахунки в банках, інші кошти, поточні фінансові інвестиції, розрахунки з покупцями та замовниками, розрахунки з різними дебіторами).

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямі

Таким чином, розглянувши економічну сутність фінансових активів можна зазначити, що вітчизняне законодавство не має широкого різноманіття визначень поняття «фінансовий актив», але найбільш вдалим для бухгалтерського обліку необхідно розуміти, фінансові активи включають дебіторську заборгованість, фінансові інвестиції, грошові кошти та їх еквіваленти. Тому досліджуючи фінансові активи, потрібно розглядати кожен цей актив окремо, у складі необоротних і оборотних активів підприємства.

Використання на практиці наведеного складу фінансових активів, виходячи з сутності даного поняття, відповідає чинній нормативній базі, враховує їх особливості і сприятиме упорядкуванню фінансових активів на рахунках бухгалтерського обліку і відображенню у балансі.

Перспективними напрямками подальших досліджень є розробка єдиного порядку визначення реальної вартості фінансових активів для цілей оподаткування та бухгалтерського обліку.

Література

1. Коваленко І.В. Економічна суть фінансових активів. Актуальні проблеми економічного і соціального розвитку регіону. 2012. С. 184–188.
2. Шарп У., Александер Г. Інвестиції. М. : ИНФРА. 1997. 1024 с.
3. Cochrane J. Asset pricing. Chicago, 2000. 462 p.
4. Фабоцці Ф. Дж. Управління інвестиціями. М. : ИНФРА. 1997. 1024 с.
5. Економічна енциклопедія : у 3 т. Т. 1 / редкол. : С. Мочерний (відп. ред.) та ін. К. : Академія, 2000. 868 с.
6. Виговський О.П. Поняття та сутність фінансових активів як приватноправової категорії. Юридична Україна. 2015. № 7-8. С. 53–57.
7. Гуменюк Д. Ринок фінансових послуг: навч. посіб. для самостійного вивчення дисципліни. Івано-Франківськ : ІМЕ «Галицька академія». 2005. 244 с.
8. Загородній А.Г., Вознюк Г.Л. Фінансово-економічний аналіз фінансів. Облік і фінанси. 2007. № 6. С. 1072.
9. Карплінський Б.А., Герасименко О.В. Фінансово-економічний словник : навч. посіб. Львів : Магнолія плюс, 2005. 304 с.
10. Черкасова С.В. Фінансовий ринок : навч. посіб. Львів : Магнолія. 2010. 330 с.
11. Шелудько В.М. Фінансовий ринок : навч. посіб. К. : Знання-Прес. 2002. 535 с.
12. James Chen. Financial Asset. URL: <https://www.investopedia.com/terms/f/financialasset.asp> (дата звернення: 05.02.2023).
13. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг : Закон України від 12.07.2001 р. № 2664-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2664-14#Text> (05.02.2023).
14. Про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями : Постанова Кабінету Міністрів України від 30.06.2016 № 351. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0351500-16#Text> (09.02.2023).
15. Фінансові інструменти. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 13 : наказ Міністерства фінансів України від 30.11.2001 № 559. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1050-01#Text> (02.02.2023).
16. Фінансові інструменти: подання. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку № 32 : затверджений Комітетом з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку у 2001 році. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_029#Text (03.02.2023).
17. Фінансові інструменти: визнання та оцінка. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку № 39: Міжнародний документ від 01.01.2014. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_016 (08.02.2023).
18. Фінансові інструменти. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі № 134 : наказ Міністерства фінансів України від 18.05.2012 № 568. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0902-12#Text> (08.02.2023).
19. Пікалова Н.О., Бобирь О.І. Економічна суть фінансових ресурсів підприємства. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/index.php?operation=1&iid=165> (05.02.2023).
20. Загальні вимоги до фінансової звітності. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 1 : Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text> (08.02.2023).
21. Про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 № 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text> (12.02.2023).

References

1. Kovalenko I.V. Ekonomichna sut finansovykh aktiviv. Aktualni problemy ekonomichnoho i sotsialnoho rozvytku rehionu. 2012. S. 184–188.
2. Sharp U., Aleksander H. Ynvestytsyy. M. : YNFRA. 1997. 1024 s.
3. Cochrane J. Asset pricing. Chicago, 2000. 462 p.
4. Fabotsti F. Dzh. Upravlinnia investytsiiamy. M. : INFRA. 1997. 1024 s.
5. Ekonomichna entsyklopediia : u 3 t. T. 1 / redkol. : S. Mochernyi (vidp. red.) ta in. K. : Akademiia, 2000. 868 s.
6. Vyhovskyi O.P. Poniattia ta sutnist finansovykh aktiviv yak pryvatnopravovoi katehorii. Yurydychna Ukraina. 2015. № 7-8. S. 53–57.
7. Humeniuk D. Rynok finansovykh posluh: navch. posib. dlia samostiinoho vyvchennia dystsypliny. Ivano-Frankivsk : IME «Halytska akademiia». 2005. 244 s.
8. Zahorodnii A.H., Vozniuk H.L. Finansovo-ekonomichniy analiz finansiv. Oblik i finansy. 2007. № 6. S. 1072.
9. Karplinskyi B.A., Herasymenko O.V. Finansovo-ekonomichniy slovnyk : navch. posib. Lviv : Mahnoliia plus, 2005. 304 s.
10. Cherkasova S.V. Finansovy rynek : navch. posib. Lviv : Mahnoliia. 2010. 330 s.
11. Sheludko V.M. Finansovy rynek : navch. posib. K. : Znannia-Pres. 2002. 535 s.
12. James Chen. Financial Asset. URL: <https://www.investopedia.com/terms/f/financialasset.asp> (data zvernennia: 05.02.2023).
13. Pro finansovi posluhy ta derzhavne rehuliuвання rynekiv finansovykh posluh : Zakon Ukrainy vid 12.07.2001 r. № 2664-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2664-14#Text> (05.02.2023).
14. Pro vyznachennia bankamy Ukrainy rozmiru kredytnoho ryzyku za aktivnymy bankivskymy operatsiiamy : Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 30.06.2016 № 351. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0351500-16#Text> (09.02.2023).
15. Finansovi instrumenty. Natsionalne polozhennia (standart) bukhhalterskoho obliku № 13 : nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy vid 30.11.2001 № 559. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1050-01#Text> (02.02.2023).
16. Finansovi instrumenty: podannia. Mizhnarodnyi standart bukhhalterskoho obliku № 32 : zatverdheni Komitetom z Mizhnarodnykh standartiv bukhhalterskoho obliku u 2001 rotsi. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_029#Text (03.02.2023).
17. Finansovi instrumenty: vyznannia ta otsinka. Mizhnarodnyi standart bukhhalterskoho obliku № 39: Mizhnarodnyi dokument vid 01.01.2014. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_016 (08.02.2023).
18. Finansovi instrumenty. Natsionalne polozhennia (standart) bukhhalterskoho obliku v derzhavnomu sektori № 134 : nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy vid 18.05.2012 № 568. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0902-12#Text> (08.02.2023).
19. Pikalova N.O., Bobyr O.I. Ekonomichna sut finansovykh resursiv pidpriemstva. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/index.php?operation=1&iid=165> (05.02.2023).
20. Zahalni vymohy do finansovoi zvitnosti. Natsionalne polozhennia (standart) bukhhalterskoho obliku № 1 : Nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy vid 07.02.2013 № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text> (08.02.2023).
21. Pro zastosuvannia Planu rakhunkiv bukhhalterskoho obliku aktiviv, kapitalu, zoboviazan i hospodarskykh operatsii pidpriemstv i orhanizatsii : Nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy vid 30.11.1999 № 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text> (12.02.2023).